

30 km

fietsplezier

Evergem - Sleidinge - Wippelgem - Kluizen - Lembeke - Oosteklo - Waarschoot

Beste erfgoedfietser,

Naar aanleiding van het Europese thema voor Open Monumentendag 2017, 'Erfgoed en Natuur', heeft de cultuurraad Evergem, met steun van het gemeentebestuur, een unieke fietsroute uitgestippeld langs monumenten en landschappen in en om Evergem. Tijdens deze fietstocht van 30 km kom je via kerkwegen, jaagpaden, boswegen en rustige plattelandswegen langs merkwaardige plaatsen.

Met deze gids in de hand maak je kennis met de herkomst van straatnamen, de geschiedenis van plaatsen en wetenswaardigheden over enkele monumenten. Onderweg kan je eventueel halt houden voor een drankje in de voormalige hovenierswoning op het kasteeldomein van Wippelgem en in de authentieke Bierkamer te Ertvelde.

2

1. SLEIDINGE

In de 7e eeuw schenkt koning Dagobert aan de pas gestichte Sint-Baafsabdij een Merovingisch gebied waar Sleidinge deel van uitmaakt. In 1220 wordt Sleidinge voor de eerste keer genoemd in het archief van het Sint-Veerle-kapittel als Scleidingha. Later zijn nog andere varianten terug te vinden zoals Sleyne.

De naam komt van het Germaanse slaiedo, wat 'glibberige plaats' betekent. Sleidinge is een laag gelegen hellend gebied en komt minder dan 10 m boven de zeespiegel. In de 13de eeuw was het nog een woest en zeer nat bebost deel van Evergem dat zich in de loop der eeuwen ontwikkelde tot landbouwgebied met de nadruk op de schaaphouderij. Ten noorden sluit het gebied aan bij het heidegebied van Oosteeklo – Lembeke, gelegen op de dekzandrug tussen Maldegem en Stekene. Dat gebied heeft een totaal andere bodem en dus ook een heel andere vegetatie. Die dekzandrug ontstond meer dan 10 000 jaar geleden tijdens de laatste ijstijd. Toen lag de Noordzee droog en waren er stormachtige winden die het zand het land in bliezen. In de 15de eeuw ontstonden er geïsoleerde woonkernen die dikwijls met 'hoek' werden benoemd, in de betekenis van plaats ver van de dorpskern. Veldhoek en Schroonhoek zijn daar voorbeelden van. Eind 16de eeuw werd de Burggravenstroom (althans toch het deel tussen Kluizen en Eeklo) gegraven als bescherming tegen vrijbuiters die de bewoners bedreigden. De naam van de waterloop werd in de loop der tijden wel verschillende keren gewijzigd.

2. DORPSPLEIN SLEIDINGE

Op en rond het plein vind je historisch erfgoed zoals de kerk, het Sanderushuis, de monumentale pomp en de pastorie. De arduinen pomp in het midden van het plein dateert van 1863 en voorzag het dorp van drinkwater. Tussen kerk en dorpsplein, op het vroegere kerkhof, staat een oorlogsmonument opgericht in 1924.

Iets verder staat een bronzen Heilig Hartbeeld. Op 17 april 2016 kreeg gewezen minister van Staat en EVP-voorzitter Wilfried Martens een standbeeld op het dorpsplein van Sleidinge, dat omgedoopt werd tot 'Wilfried Martensplein'.

Sint-Joris en Sint-Godelievekerk

De oorspronkelijke kerk dateert van 1260-1280. Omstreeks 1549 werden het koor en de sacristie vergroot. Het schip werd in 1662 door een brand vernield en heropgebouwd in 1664. In 1770 werd de kerk opnieuw vergroot en kreeg de toren een naaldspits met vier uurwerken die er nog steeds haar typisch uitzicht aan geeft. De torenspits is bekroond met een vergulde bol met een smeedijzeren kruis en een vergulde haan (1783). Op de buitengevels van de kerk is er een ommegang van Sint-Godelieve. In 1988 en 2014 werd de kerk gerestaureerd. Het beschermde orgel van 1740 werd in 1821 vergroot en totaal vernieuwd in 1956.

Antonius Sanderus

Antoon Sanders (Antwerpen, 15 september 1586 – Affligem, 10 of 16 januari 1664) was een historicus, auteur, filosoof en theoloog uit de Zuidelijke Nederlanden. Sanders studeerde theologie te Leuven en Dowai (Fr. Douai) en werd priester gewijd in Gent. Hij was onder meer pastoor van Oosteeklo van 1615 tot 1618 en pastoor van Sleidinge in de periode van 1611 tot 1622. Als schrijver latiniseerde hij zijn naam, zoals toen gebruikelijk was, tot Antonius Sanderus. Zijn magnum opus is het met zowel tekeningen als gravures rijk geïllustreerde Flandria illustrata. Dit boek was een mijlpaal voor de Vlaamse geschiedenis en topografie (1641-1644).

3

3. MEERSSTRAATJE

Het woord meers (vroeger: meersch) of mars betekent 'moeras' of 'laaggelegen weideland'. Het heeft dezelfde herkomst als het woord meer. Synoniemen zijn o.a broek, venet en moer. De benaming Meersstraatje kwam in Evergem tweemaal voor. Het Meersstraatje leidde telkens naar een meersgebied: het ene Meersstraatje leidde naar de meersen te Doornzele, het andere naar de Gaverse Meers te Belzele.

4. MEERBEKE

Meerbeke is een nog bestaande wijk en straat in het noordwesten van Evergem. Het toponiem is een samenstelling van beek en meer, dat van het Germaanse woord 'marī' (meer, waterplas, moerassige plaats) komt of ook een (natuurlijke) grens betekent. Meerbeke kan dan een grensbeek aanduiden, die de scheiding vormde tussen Evergem en Sleidinge. De wijk die rond die grensbeek ontstond, erfde zijn naam van de waterloop. Een andere mogelijkheid is dat de wijk zijn naam dankt aan een beek die aan een meer of plas gelegen was zoals Meerbeke bij Ninove. Net als Schoonstraat, Elslo en Over-het-water was Meerbeke een wijk bij de administratieve indeling van het Graafschap Evergem.

5. REIBROEK

De plaatsnaam Reibroek komt ook voor in onder andere Hansbeke, Lotenhulle, Petegem-Deinze, Oedelem, Avelgem en Sint-Omaars en gaat terug op het Middelnederlandse woord reye, dat een typisch Vlaams woord is voor 'gracht, waterloop, kanaal'. In Brugge kan je een rondvaart maken op de grachten van de stad, nog altijd de Brugse Reien genoemd. Misschien ligt een gracht die een moeras doorkruiste aan de basis van de naamgeving van de wijk Reibroek. Een andere betekenis van rei lijkt echter aannemelijker, namelijk een 'greppel of afwateringssloot op het land'. Deze greppels dienen om de bodem te draineren en dus agrarisch nuttig te maken. Reibroek kunnen we dan verklaren als 'moeras dat doorsneden was met reien of afwateringsgreppels'.

6. WIPPELGEM

Wippelgem ligt ten noordoosten van huidige Evergem-Centrum, aan de vroegere Schipgracht (huidige Burggraven-stroom) en de (heir)weg naar Biervliet. De naam is opgebouwd uit een Germaanse persoonsnaam, het achtervoegsel ing (waardoor de persoonsnaam een clannaam wordt), het suffix a van de genitief meervoud en ten slotte het bestanddeel heem, dat van haim komt en 'woonplaats' betekent. Wippelgem

komt dus van Wippel-ing-a-heem. Wippel is een Frankische persoonsnaam die waarschijnlijk teruggaat op Wippa, wat een vleivorm is van Wigbert of Wigbald. Wippelgem betekent dus 'woonplaats van de lieden van Wippel' (Tavernier-Verreeken 1968: 555). Wippelgem is pas betrekkelijk laat vermeld, nl. tussen 1262 en 1279, maar aangezien het een -ingaheem-naam is, moet hij van vroegmiddeleeuwse oorsprong zijn. Dit naamtype bleef immers ten laatste tot in de 10de eeuw. De nederzetting werd wellicht kort na Evergem gesticht. Nu is Wippelgem uitgegroeid tot een dorp binnen de gemeente Evergem. Interessant om weten is dat er ook een Wippelgem bestaan heeft onder Erongdegem, een deelgemeente van het Oost-Vlaamse Erpe-Mere.

7. GOEDINGEN

Goedingen lag helemaal in het noorden van Evergem. Het toponiem is bewaard in de huidige straatnaam Goeiingen te Wippelgem. De vorm van die straatnaam sluit aan bij de dialectische uitspraak van goedingen. Goedingen is met andere woorden een oud dialectisch synoniem van goederen. Met deze Goedingen werd het Goed ter Langerbeken in de nabijgelegen Kerselaarstraat bedoeld. Het was één van de oudste landbouw-uitbatingen en ontginningen van de gemeente, reeds begin 13de eeuw gesticht door de Sint-Baafsabdij bij de Lange Beek (thans Sleidings Vaardeke).

Kasteeldomein van Wippelgem (8)

Het 'Goed ten Hulle' of 'Kasteel van Crombrughe' heet thans 'Domein ten Bosch'. De oudste vermelding van het 'kasteel ten Hulle' dateert van 1375. Het kasteel is gelegen in een groot domein met rechthoekig aangelegde walgrachten die ter hoogte van het kasteel verbreed werden tot vijvers. Het kasteel werd volledig heropgebouwd omstreeks 1892. Het interieur werd t.z.t. grondig gewijzigd. Opvallend zijn de trap met een ijzeren leuning, het 'klein salon' verfraaid met een portrettengalerij en het 'groot salon' gestoffeerd in rococostijl.

Ten noorden van het kasteel staat een vierkante **duiventoren (9)** uit 1623. Dit is het oudste gebouw op het domein.

Ten westen is er de langgestrekte kasteelhoeve in neotraditionele stijl met barokdeurtje en kruiskozijnen, vermoedelijk heropgebouwd eind 19de eeuw, thans omgebouwd tot feestzaal.

Ten noordoosten en net buiten de walgrachten bevinden zich respectievelijk een met bomen beplante ijskelder, een serre (circa 1900) en een ommuurde moestuin.

Het domein werd in 2008 aangekocht door de gemeente Evergem.

De Boskapel (10)

In 1856 bouwden de Wippelgemnaren op de grond van het Kasteel ten Hulle en met financiële steun van Ludovicus Maertens, bewoner van Kasteel ten Broeke (in de Heffinck), een kerkje.

Het gebouw stond oorspronkelijk in het bos en wordt daarom in de volksmond nog steeds de Boskapel genoemd. Officieel is het de parochiekerk 'Onze-Lieve-Vrouw ten Troost'. Wippelgem werd pas in 1907 als parochie erkend.

De Gerardsmolen (11)

Deze molen is een korenmolen aan het Moleneinde te Wippelgem. Het pad naar de molen werd recent het Miapad genoemd, als eerbetoon aan zanger en schrijver Luc De Vos van Gorki die in Wippelgem opgroeide. Deze bergmolen verving een eerdere staakmolen op dezelfde plaats, waar al sinds 1645 een korenmolen stond. De oude molen werd in 1864 vervangen door mulder Gerard Neyt, vanaf dat moment heette de molen Gerardsmolen.

Het is een kettingkruier die tot 1870 in tijden van windstilte werd bijgestaan door een rosmolen. In 1870 werd de rosmolen vervangen door een stoommachine. De Gerardsmolen is tot ca. 1940 in bedrijf geweest en raakte daarna in verval. De gemeente kocht de molen in de jaren 1960.

Nadat in november 1982 de noodkap van de molen werd geblazen, werd hij gerestaureerd.

Een restauratie van 2002-2003 maakte de molen weer maalvaardig. De molen is regelmatig in bedrijf dankzij vrijwilligers van de vereniging 'De Gerardsmolen'.

12. KOKERSTRAATJE

De oudste vermelding van het toponiem is 'het cockstraetken' (1601), maar nadien is er alleen sprake van 'koker'.

Vermoedelijk liep het straatje naar het stuk land de Kokerije. De mogelijkheid bestaat echter ook dat we hier te maken hebben met een jongere vorm van het toponiem Cockstraatje en de naam dus teruggaat op een persoon De Cock.

13. MEERHEM

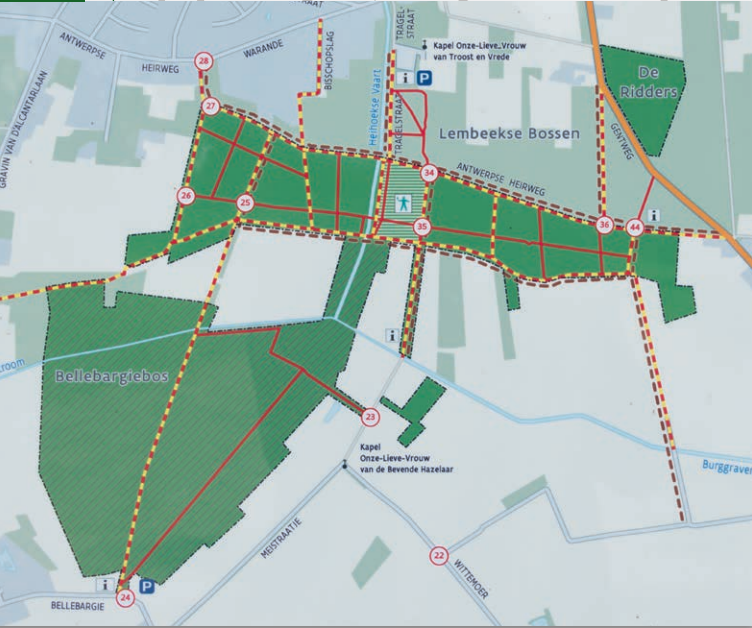
De voormalige wijk Meerhem lag in het noorden van Wippelgem. Daar ligt nu nog een gelijknamige straat.

Behalve een vroegere wijknaam in Evergem is Meerhem ook nog een straatnaam in Gent en in Oudenaarde.

De oudste attestatie van Meerhem is relatief recent: pas in 1597 treffen we de vorm voor het eerst aan als Meerem. De wijk is ontstaan aan de oude Schipgracht-Burggravenstroom. 'Meer' komt van het Germaanse woord mari, dat 'meer, waterplas' betekent. Mogelijks komt hem in het Gentse toponiem Meerhem van ham < hamma 'bocht in een waterloop' en vandaar ook 'land gelegen in een bocht'. Waarschijnlijk is de wijk tot stand gekomen op de plaats waar oorspronkelijk een meer aan een kronkeling van de Burggravenstroom lag.

14. EINDEKEN

Tussen Wippelgem en Kluizen was er een wijk met het bestanddeel -eindeken in zijn naam, meer bepaald Wippelgemeindeken. Dat laatste microtoponiem bestaat nu nog als straatnaam in Wippelgem. Eindeken wijst op een wijk die ergens aan de dorpsrand ligt. Wippelgemeindeken bevindt zich in het noordelijk uiteinde van Wippelgem.

15. KLUIZE(N)

In het begin van de 12de eeuw schonken de graven van Vlaanderen een woest stuk grond (huidig Kluizen) aan de abdij van Ename. Daar werd een nederzetting gesticht met de naam Langebeke als verblijfplaats voor de monniken. Pas tegen het einde van de 13de eeuw komt de naam Kluizen officieel in gebruik. Kluizen gaat via het Middel-nederlandse cluse terug op het Latijnse woord clusa. Een kluis is het 'afgezonderde en eenzame verblijf van een kluizenaar of monnik'. Kluizen is dus genoemd naar de persoonlijke verblijfplaatsen van de monniken op dat grondgebied.

16

17

20

18

De Burggravenstroom (10de eeuw) of Le Torrent des Chatelains (16)

Sinds de oprichting van de St.-Baafsabdij en de St.-Pietersabdij in de 7e eeuw nam de bedrijvigheid rondom deze abdijen toe. Door de vele waterlopen was het transport te water de voordeligste manier om goederen of mensen te verplaatsen. In de 10e eeuw was er slechts 1 waterloop die rechtstreeks uitmondde in zee nl. 'Le Torrent des Châtélains'. Richting Braakman splitste dit kanaal zich om via Boechoute en Assenede zijn eindpunt te bereiken tegenover Biervliet. Een vertakking, bestemd voor kleinere boten, liep naar de 'Kale', een oude Durmearm. In Kluizen was er een laatste vertakking die via het 'Leiken' in Sleidinge door Lembeke tot in Kaprijke liep. Bargieën of trekschuiten vervoerden appels, hout, laken, turf en zout (gewonnen uit turfverbranding) richting Gent. Om het turf uit de 'Zelzater moer' tot in Gent te krijgen kwam de 'waterganc' tot stand tussen Zelzate en Rodenhulze. Verder voerden de boten via een deel van de Kale over het traject van de bedding van de oude Burggravenstroom (Schipgracht) richting Gent. Samen met de Schelde was het tot in de 13e eeuw de enige toegang van Gent naar de zee. Tussen Gent en Langerbrugge werd het de Schipgracht genoemd. Later werd in de bedding van dit kanaal de Sassevaart gegraven.

17. SCHILDEKENSSTRAAT

Een 'schildeken' was een scheefgebogen straat waarvan de kromming ongeveer in het midden van haar lengte lag. Deze uitleg is min of meer van toepassing op deze straat die inderdaad dit profiel vertoont.

18. SPIEGELSTRAAT

Het is niet duidelijk waar de naam vandaan komt. Vermoedelijk werd deze straat genoemd naar een herberg De Spiegel. Misschien hadden de eigenaars van de herberg wel gronden die paalden aan deze straat. Daarnaast is het eveneens mogelijk dat er zich vroeger wel degelijk een hofstede annex drankgelegenheid De Spiegel in deze straat bevond die dan later van naam veranderde of werd afgebroken.

19. TERVENEN

Een veengebied strekte zich uit in een brede gordel over het zuidelijk deel van de Vier Ambachten (Assenede, Boekhoute, Axel en Hulst). In de 12e en 13e eeuw werd dit veengebied geëxploiteerd en werden kanaaltjes gegraven waarop het vervoer van turf met kleine boten kon verzekerd worden. Regelmatige overstromingen zetten in de winter grote oppervlakten blank en bevorderden de aangroei van de veenlaag. Wanneer het waterpeil in de lente zakte, vloeiende het overtollige moerwater langs de kanalen af. De Burggravenstroom, stromend langs 'Tervenen', vervulde eenzelfde natuurlijke afwateringsrol.

20. ANTWERPSE HEIRWEG

(beschermd sedert 18/07/2011)
De Antwerpse Heirweg is een deels gekasseide dreef ten zuiden van Oosteeklo, gelegen op de dekzandrug Maldegem - Stekene. Deze weg gaat terug op de middeleeuwse heerweg die Antwerpen met Brugge verbond. Een precieze datering van de oude Antwerpse Heirweg is zeer moeilijk, zo niet onmogelijk. De naam doet een zeer oude aanleg, zelfs Romeins, vermoeden. Bij archeologisch onderzoek in de buurgemeente Lembeke in 1994 zijn echter geen archeologische vondsten aan het licht gekomen die dit vermoeden konden bevestigen. Vóór de 15de eeuw zijn ook geen documenten of bronnen bekend omtrent een verharde weg. Prehistorische vondsten in de buurt wijzen wel op een oude bewoning van de streek. Vermoedelijk is de Antwerpse Heirweg een middeleeuwse heerweg. De kasseiweg heeft een bijzondere historische waarde als onderdeel van de heirweg die Antwerpen met Brugge verbond. De weg is reeds duidelijk herkenbaar als dreef op de kabinetskaart van de Ferraris (1770-1778). In Oosteeklo is de landweg van de grens met Ertvelde tot de grens met Lembeke 1992 meter lang en 9 meter breed. Het gedeelte van Spiegelstraat tot Slingerij is, volgens getuigenissen van (vroegere) buurtbewoners, rond 1960 verhard met kasseien, vermoedelijk in drie fasen. Een deel van ongeveer 500 meter lang naar Lembeke bleef tot op het moment van de bescherming (2011) een onverharde zandweg.

21

21. SINGEL

Als straatnaam komt singel vaak voor ter aanduiding van een ringweg langs de buitenzijde van een stadsgracht. Gezien de ligging van deze Singel is de verklaring niet verdedigbaar voor dit toponiem.

Singel verwijst in een aantal dialecten naar lange, smalle stroken akker- of bosgebied die tussen twee greppels liggen. Het is mogelijk dat de weg genoemd werd naar de opvallende aanwezigheid van singels op de aangrenzende percelen.

24

22. GENTWEG

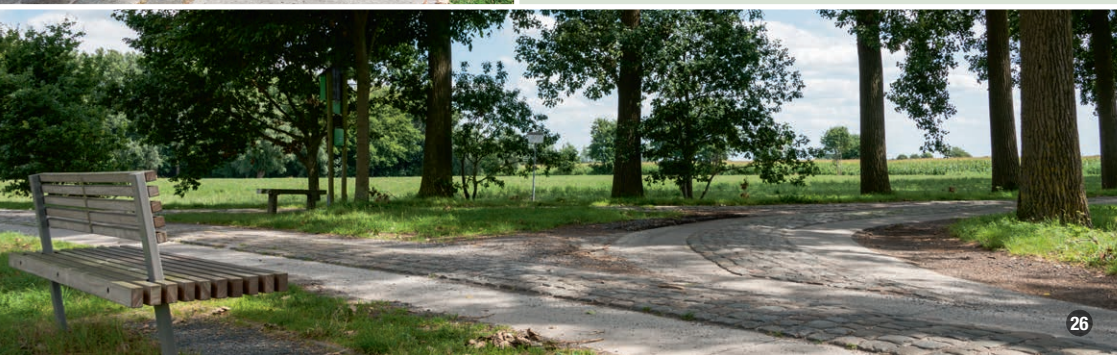
De Gentweg is een stukje van de N456, een gewestweg die meestal als tweebaansweg loopt van Gent langs Evergem, Sleidinge, Lembeke, Kaprijke en Watervliet naar IJzendijke in Nederland. De route heeft een lengte van ongeveer 29 kilometer.

De Lembeekse bossen (23)

Vooraf Lodewijk Van den Hecke en zijn zoon Bernard waren ijverige bosaanplanters op hun gronden. In de Franse Tijd kwamen aanzienlijke bospartijen in handen van de 'Hospicen van Gent'. In 1816 was Lembeke nog 294 ha bos en 142 ha heide rijk. In de Tweede Wereldoorlog werden tal van prachtige beuken gerooid en in de laatste decennia hapten residentiële verkavelingen grote stukken uit de bossen. Het is dus hoog tijd om zorgzaam om te springen met de nog resterende 160 ha natuurschoon. In de Heihoek werden al in de 19de eeuw 'zomerverblijven en lustoorden' gebouwd. Heihoek, Warande en Ledestraat, vormen een knooppunt voor uitstappen en je wordt er ook op culinair gebied verwend.

25

26

Bellebargiebos/Kwadebossen 80 ha, Waarschoot en Lembeke (24)

Tijdens de 15de eeuw had dit bos een zeer belangrijke functie als leverancier van brandhout, dat met trekschuiten (bargiën) langs de Burggravenstroom, het Brakeleiken en de Lieve naar Gent werd gebracht. Ter hoogte van het bos was een bel om zich aan te melden. Daar is meteen de oorsprong van de naam 'Bellebargiebos' te zoeken. Het gebied wordt ook wel eens 'Kwadebossen' genoemd, duidend op de zeer dichte begroeiing ten gevolge van het hakhoutbeheer. Het Bellebargiebos ligt in Zandig Binnen Vlaanderen (dekzandgebied). Naast Het Leen is het Bellebargiebos zowat het enige grotere boscomplex in het dekzandgebied dat een onafgebroken voorgeschiedenis als bos heeft gekend (zogenoemd oud-bos). Dit vochtige, zure eikenbos werd dan ook nooit ontgonnen tot landbouwgrond. Het Bellebargiebos is vochtiger dan de Lembeekse Bossen, omdat het niet op de stuifzandrug van Oedelem tot Stekene ligt en vlak aan de Burggravenstroom gelegen is. Het bos bestaat grotendeels uit oude eiken (waarvan sommige meer dan 200 jaar oud zijn) en beuken. Bijzonder waardevolle planten zoals dalkruid, bosanemoon en salomonszegel wijzen erop dat het bos een verre geschiedenis heeft. Men noemt deze planten daarom 'oud-bos-indicatoren'. Het dood hout dat men er met opzet laat liggen, is het leefgebied voor zowel paddenstoelen als insecten, zoogdieren en vogels. Wie goed in de bomen speelt, zal regelmatig een eekhoorn of goudhaantje tegenkomen en 's nachts is de bosuil er actief.

24. BELLEBARGIE

In 1866 was er de herberg 'Bellebargie' - en hier moet verwezen worden naar de betekenis ervan, nl. de plaats tot waar de bel gehoord werd, werkkrachten oproepende om een bargie op het vaardeken te lossen of te laden - en die uitgebaat werd door Karel Frans Declercq, boswachter en herbergier. Later werd aan dit gedeelte van het Hoekje, vanaf de Zoutweg tot aan Oostmoer, de naam Bellebargie gegeven.

25. MEISTRAATJE

Het Meistraatje, dat ten tijde van het ancien régime eigendom was van de Gentse Heilige Geest van Sint-Jan, ligt in het noorden van de parochie. Het verbindt de Waarschootse wijk Oostmoer met de Lembeekse Kwadebossen en loopt over het Eekloos Vaardeken (de Burggravenstroom). Vandaag ligt de weg er nog steeds en loopt langs de rand van de Bellebargiebossen. Ook de naam Meistraatje is bewaard gebleven. Wellicht is het straatje vernoemd naar een persoon, een eigenaar of aangelande met de naam De Mey(er), een naam die vandaag nog steeds erg frequent voorkomt in het Meetjesland. Attestaties met een genitiefvorm, zoals 'tsmeyers straetkin' (1492), wijzen in die richting.

De bevende hazelaar (26)

Wie oostwaarts het Meistraatje volgt vindt even verder op een driesprong van wegen (op Waarschoots grondgebied) de 'bevende hazelaar'. Op deze plaats zou een Oostenrijker begraven liggen die er eind 15de eeuw 'per ongeluk' vermoord werd. Boven zijn graf plantte men een boom waarvan de blaadjes altijd beven en plaatste men er een Lievevrouwekapelletje. In een bus onder het beeldje offerden voorbijgaande kooplieden een penning 'om een goede koop te doen'. De hazelaar is echter een linde, een trillende met lange steelblaadjes, die bij het minste windje bewegen. Na een blikseminslag werd de boom in 2005 vervangen door een nieuw exemplaar.

26

13

27

28

14

31

27. WITTEMOER

Sleidinge was oorspronkelijk een heide- en moergebied dat in de 13de eeuw beetje bij beetje ontgonnen werd. Moer of laagveen ontstaat op vlakten onder water door een opeenhoping van afgestorven en deels verkoolde plantenresten. Mettertijd verheft het zich iets boven het grondwater: de verlanding van de plas is een feit. De zware, vettige, zwarte moer wordt diep uit de grond gedolven, glad gestreken, in blokken verdeeld en gedroogd. Plantenresten zijn nauwelijks te onderscheiden. Na verbranding bedraagt het percent as 10-30 %. Er werd een onderscheid gemaakt tussen twee soorten moer. Naast de gewone zwarte moer was er sprake van witte moer. Deze laatste leverde minder energie en was daarom goedkoper. In een goederentaxatie van 1700 werd de waarde van een bundel zwarte moer geschat op 9 gulden 10 stuivers, wat te vergelijken was met de waarde van zaailand en weiden. De witte moer leverde slechts 4 gulden 15 stuivers per bundel op.

28. SCHROONHOEK

Ver van de dorpskern verwijderd, strekten zich geïsoleerde kernen uit, die men vaak met 'hoek' betitelde in de betekenis van 'uithoek', zoals Schroonhoek (1418: tsrueden houc). Waarschijnlijk verwijst Schroon naar de familienaam Schroons. Hier is echter geen bewijs van.

29. DELLAERTSDREEF

De oorsprong van deze straat is onduidelijk. De Dellaertsdreef werd waarschijnlijk vernoemd naar een persoon.

30. SCHOOLSTRAAT

Aan de schoolstraat grenst niet enkel de Vrije Basisschool De Bijenkorf maar vind je ook NV Calcutta.

Calcutta Textiel

De oorsprong van het bedrijf gaat terug tot 1853 toen er een 'atelier de tissage et de cremage' werd opgericht. Aanvankelijk wordt garen gebleekt en zeildoek geweven op basis van hennep. In de periode 1875-1880 wordt de zeilscheepvaart verdrongen door de stoomvaart wat de vraag naar zeildoek doet dalen. Het atelier schakelt over naar juteweverij en breidt de volgende 2 decennia uit. De groei van de onderneming brengt met zich mee dat in 1901 de onderneming een volwaardige NV Calcutta wordt. De Eerste Wereldoorlog betekent een rem op de groei maar in de jaren 1920 bereikt het een hoogtepunt met 655 werknemers. Tijdens deze topperiode worden er werkmanshuisjes gebouwd waar nu de parking van het bedrijf is. Wat later komen er ook nog werkmanshuisjes in de Kaaistraat en de Weegse. Vanaf 1925 raakt de textielindustrie in crisis. Op 5 jaar tijd wordt het personeelsbestand gehalveerd. In de 2e helft van de jaren 1930 wordt NV Calcutta gereorganiseerd en nieuwe weeftechnieken worden toegepast. Op 19 mei 1944 vielen acht bommen op het fabrieksterrein waarvan zeven hun doel raakten. De geschiedenis van de textielindustrie na de Tweede Wereldoorlog is er een van aftakeling, bedrijfssluitingen en afdankingen. In 1959 is het de beurt aan NV Calcutta om de sluiting aan te kondigen wat echter op hevig verzet stuit. Meer dan 2000 mensen betoogden in Sleidinge. Deze actie resulteerde in de Wet op sluiting van de ondernemingen (27 juni 1960). Het bedrijf specialiseerde zich achtereenvolgens in sisaltapijt, getuft tapijt, naaldvilt voor tapijt en muurbekleding. Vandaag wordt er luxueus textielbehang en zonneweringstof geproduceerd.

31. WESTSTRAAT

De oudste straat van Sleidinge verbond ooit het dorp van Sleidinge met Lovendegem in het westen. De bepaling west dankt het toponiem dus aan de ligging van de straat. In middel-eeuwse teksten (circa 1280) werd de weg 'Westvorde' genoemd.

15

30

Lino door Luc Van Vynckt

Deze lino toont het landschap waarbinnen de fietstocht zich afspeelt en verwijst verder naar de vos die zich meer en meer in dit gebied manifesteert. Hij knoopt ook aan bij Luc De Vos en Wippelgem waar de tocht langsgaat. Vele toponiemen die je onderweg tegenkomt worden beschreven en uitgelegd in de werken van de Evergemse heemkundige Achiel De Vos (geschiedenis van Evergem, Ertvelde, Sleidinge). Interesse in een originele afdruk (1/200 ex.) stuur een mailtje naar comm@cultuurraadevergem.be.

Bronnen: Achiel De Vos – werkgroep | Bijdrage tot de toponymie van Evergem tot 1650, Hanne Van de Bauwhede - 2011 | Bijdrage tot de toponymie van Waarschoot tot 1639, Arno De Wispelaere - 2011 | De sociaal-economische betekenis van de abdijhoeven en hun pachters in de heerlijkheid Essen-Kalmthout (17e-18e eeuw) door Dries Kools | Erfgoed Vlaanderen | Erfgoedobjecten Vlaanderen | Gemeente Evergem | HNL 11/03/2016 | <http://mijnplatteland.com/meetjesland/lembeke/> | "Libertas castrensis operis" van Antwerpen door K.G. Van Acker, pag. 4, OJS UGent | Ons Meetjesland, 1978, 11ste jaargang, nr. 1 | Wikipedia